

NR 2/2023. STAN NA DZIEŃ 7 LUTEGO 2023 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw;
- 1.2. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw;
- 2.2. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o obligacjach, ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw;
- 2.3. Projekt ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej;
- 2.4. Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym;
- 2.5. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 stycznia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu krajowych stanowisk i funkcji publicznych będących eksponowanymi stanowiskami politycznymi.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

- 3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:
 - 3.1.1. Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (PPK) wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku;
 - 3.1.2. Dane miesięczne OFE - grudzień 2022 roku;
- 3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych;
- 3.3. PFR Portal PPK: PPK w praktyce – Poradnik PPK dla kadr i płac;

- 3.4. KPRM: Nowelizacja Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa;
- 3.5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego (DORA);
- 3.6. UOKiK: Prezes UOKiK sprawdza, jak rynek dostosował się do nowych przepisów wynikających z implementacji dyrektywy Omnibus.

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie

1.1. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw

Status: Wejdzie w życie 21 lutego 2023 r.

Źródło: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/240>

Rozporządzenie Ustawa dotyczy głównie dwóch podstawowych zagadnień prawnych:

- 1) umożliwienia pracodawcom prowadzenia w miejscu pracy kontroli pracowników na obecność w ich organizmach alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu;
- 2) wprowadzenia pracy zdalnej jako stałej formy świadczenia pracy umocowanej w Kodeksie pracy, (przy jednoczesnym uchyleniu regulacji pracy zdalnej w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych) oraz uchylenia dotychczasowej regulacji dotyczącej telepracy.

Kontrola trzeźwości oraz kontrola na obecność w organizmie środków działających podobnie do alkoholu (art. 22^{1c}-22^{1h} Kodeksu pracy) - jeżeli będzie to niezbędne do zapewnienia ochrony życia i zdrowia pracowników lub innych osób lub ochrony mienia, pracodawca wprowadzi kontrolę trzeźwości pracowników. Kontrola trzeźwości nie może naruszać godności oraz innych dóbr osobistych pracownika i obejmuje badanie przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego za pomocą urządzenia posiadającego ważny dokument potwierdzający jego kalibrację lub wzorcowanie.

Wprowadzenie kontroli trzeźwości, grupę lub grupy pracowników objętych kontrolą trzeźwości i sposób przeprowadzania kontroli trzeźwości, w tym rodzaj urządzenia wykorzystywanego do kontroli, czas i częstotliwość jej przeprowadzania, ustala się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy albo w obwieszczeniu, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu pracy. O wprowadzeniu kontroli trzeźwości pracodawca informuje pracowników w sposób przyjęty u danego pracodawcy nie później niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem jej przeprowadzania.

Pracodawca nie dopuszcza pracownika do pracy, jeżeli kontrola trzeźwości wykaze obecność alkoholu w jego organizmie wskazującą na stan po użyciu alkoholu albo stan nietrzeźwości albo

zachodzi uzasadnione podejrzenie, że pracownik stawiał się do pracy w stanie po użyciu alkoholu albo w stanie nietrzeźwości lub spożywał alkohol w czasie pracy. Na żądanie pracodawcy lub pracownika niedopuszczonego do pracy badanie stanu trzeźwości pracownika przeprowadzi uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego.

Warunki i metody przeprowadzania badań na obecność alkoholu w organizmie pracownika oraz badań na obecność w organizmie pracownika środków działających podobnie do alkoholu przez pracodawcę oraz przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego lub zleczanych przez ten organ, sposób dokumentowania badań przeprowadzanych lub zleczanych przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego oraz wykaz środków działających podobnie do alkoholu zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw pracy.

Praca zdalna została uregulowana w rozdziale IIc dodanym do działu drugiego Kodeksu pracy. Praca zdalna może być wykonywana całkowicie lub częściowo w miejscu wskazanym przez pracownika i każdorazowo uzgodnionym z pracodawcą, w tym pod adresem zamieszkania pracownika, w szczególności z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uzgodnienie między stronami umowy o pracę dotyczące wykonywania pracy zdalnej przez pracownika może nastąpić przy zawieraniu umowy o pracę albo w trakcie zatrudnienia. Uzgodnienie może być dokonane z inicjatywy pracodawcy albo na wniosek pracownika złożony w postaci papierowej lub elektronicznej. Praca zdalna może być również wykonywana na polecenie pracodawcy:

- 1) w okresie obowiązywania stanu nadzwyczajnego, stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu lub
 - 2) w okresie, w którym zapewnienie przez pracodawcę bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w dotychczasowym miejscu pracy pracownika nie jest czasowo możliwe z powodu działania siły wyższej
- jeżeli pracownikłoży bezpośrednio przed wydaniem polecenia oświadczenie w postaci papierowej lub elektronicznej, że posiada warunki lokalowe i techniczne do wykonywania pracy zdalnej.

Pracodawca może w każdym czasie cofnąć ww. polecenie wykonywania pracy zdalnej, z co najmniej dwudniowym uprzedzeniem. W przypadku zmiany warunków lokalowych i technicznych uniemożliwiającej wykonywanie pracy zdalnej pracownik informuje o tym niezwłocznie pracodawcę. W takim przypadku pracodawca niezwłocznie cofa polecenie wykonywania pracy zdalnej.

Zasady wykonywania pracy zdalnej określa się w porozumieniu zawierającym między pracodawcą i zakładową organizacją związkową, a w przypadku gdy u pracodawcy działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa - w porozumieniu między pracodawcą a tymi organizacjami. Jeżeli nie jest możliwe uzgodnienie treści porozumienia z wszystkimi zakładowymi organizacjami związkowymi, pracodawca uzgadnia treść porozumienia z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi w rozumieniu art. 25 ust. 1 lub 2 ustawy o związkach zawodowych, z których każda zrzesza co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu porozumienia przez pracodawcę nie dojdzie do zawarcia porozumienia, pracodawca określa zasady wykonywania pracy zdalnej w regulaminie, uwzględniając ustalenia podjęte z zakładowymi organizacjami związkowymi w toku uzgadniania porozumienia. Jeżeli u danego pracodawcy nie działają zakładowe organizacje związkowe, pracodawca określa zasady wykonywania pracy zdalnej w regulaminie po konsultacji z przedstawicielami pracowników wyłoniionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy.

Wykonywanie pracy zdalnej jest dopuszczalne także w przypadku, gdy nie zostało zawarte porozumienie ze związkami zawodowymi albo nie został wydany regulamin. W takim przypadku pracodawca określa zasady wykonywania pracy zdalnej odpowiednio w poleceniu wykonywania pracy zdalnej albo w porozumieniu zawartym z pracownikiem.

Ustawa wskazuje do czego w związku z pracą zdalną pracodawca jest obowiązany (np. jest obowiązany zapewnić pracownikowi wykonującemu pracę zdalną materiały i narzędzia pracy, w tym urządzenia techniczne, niezbędne do wykonywania pracy zdalnej, zapewnić pracownikowi wykonującemu pracę zdalną instalację, serwis i konserwację narzędzi pracy, w tym urządzeń technicznych, niezbędnych do wykonywania pracy zdalnej lub pokryć koszty z tym związane, a także pokryć koszty energii elektrycznej oraz usług telekomunikacyjnych).

Ustawa wskazuje jakich prac nie obejmuje praca zdalna (np. prac szczególnie niebezpiecznych) a także przewiduje możliwość wykonywania okazjonalnie pracy zdalnej na wniosek pracownika, w wymiarze nieprzekraczającym 24 dni w roku.

Ustawa wejdzie w życie 21 lutego 2023 r. z wyjątkiem przepisów dotyczących pracy zdalnej i uchylanej telepracy – przepisy te wejdą w życie 7 kwietnia 2023 r.

1.2. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej

Status: Wejdzie w życie 10 lutego 2023 r.

Źródło: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/180>

Ustawa ma na celu wdrożenie:

- 1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającej dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (dalej jako „dyrektywa 2018/843” lub „5AMLD”);
- 2) dyrektywy Rady (UE) 2021/514 z dnia 22 marca 2021 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania;
- 3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiającej zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylającej decyzję Rady 2000/642/WSiSW (dalej jako „dyrektywa 2019/1153”).

System Informacji Finansowej (SInF) tworzy się w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, rozpoznawania i wykrywania przestępstw katalogowych oraz zapobiegania przestępstwom katalogowym, a także do innych celów wskazanych w ustawie, wśród których przewidziano w szczególności:

- 1) realizowanie przez sąd lub prokuratora pochodzących z państwa obcego wniosków o pomoc prawną w sprawach przestępstw katalogowych,

- 2) wykorzystywanie SInF na potrzeby postępowań sprawdzających i postępowań bezpieczeństwa przemysłowego prowadzonych na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych, oraz na potrzeby postępowań kontrolnych dotyczących oświadczeń majątkowych,
- 3) realizację zadań Szefa KAS w zakresie ujawniania i odzyskiwania mienia zagrożonego przypadkiem, rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw oraz przestępstw skarbowych, zapobiegania tym przestępstwom oraz ścigania ich sprawców,
- 4) wymianę informacji w ramach dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz na podstawie przepisów o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

SInF będzie prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego. Organem właściwym w sprawach SInF będzie Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Ustawa określa katalog instytucji zobowiązanych, które będą przekazywać do SInF informacje, wskazując w tym zakresie instytucje kredytowe i banki działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe wraz z Krajową Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową, podmioty oferujące usługi płatnicze na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, firmy inwestycyjne i banki powiernicze, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie udostępniania skrytek sejfowych oraz Narodowy Bank Polski (NBP) – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, z wyłączeniem rachunków w systemach płatności prowadzonych przez NBP.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw

Status: Skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu – 31 stycznia 2023 r.

Źródło: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2990>

Nowelizacja ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z późn. zm.), dalej „ustawa”, dokonuje transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającej na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3), dalej „dyrektywa”. Celem dyrektywy jest zwiększenie skuteczności egzekwowania unijnych reguł konkurencji na rynku wewnętrznym przez krajowe organy ds. konkurencji państw członkowskich. Środkiem do uzyskania tego celu jest natomiast ustanowienie minimalnego zakresu uprawnień organów krajowych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw obejmuje takie zagadnienia, jak:

- a) pojęcie przedsiębiorstwa,
- b) stwierdzenie i wyeliminowanie naruszenia,
- c) kadencyjność Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej „Prezes Urzędu” lub „Prezes UOKiK”, zapewnienie bezstronności i przeciwdziałanie konfliktowi interesów,
- d) uzasadnienie zarzutów,
- e) żądanie informacji,
- f) wolność od samooskarżania,
- g) ochrona informacji uzyskanych w postępowaniu przed Prezesem Urzędu,
- h) kontrola, pomoc policji i LPP (Legal professional privilege),
- i) terminy przedawnień,
- j) kary,
- k) program łagodzenia kar (*leniency*),
- l) wzajemna pomoc.

Proponuje się dodanie do u.o.k.k. przepisów dotyczących odpowiednio zawierania niedozwolonych porozumień i nadużycia pozycji dominującej, które przewidują, że w przypadku naruszenia przez przedsiębiorcę określonych zakazów, naruszenia dopuszcza się również przedsiębiorca lub przedsiębiorcy wywierający decydujący wpływ na tego przedsiębiorcę. Taka konstrukcja pozwoli na podjęcie działań przez Prezesa UOKiK zarówno w sytuacji, gdy decydującym wpływem na przedsiębiorcę naruszającego prawo konkurencji dysponuje zarówno jeden, jak i wiele podmiotów. Powyższą regulację należy rozumieć również w ten sposób, że przedsiębiorcą wywierającym decydujący wpływ jest, w przypadku spółki „córki”, nie tylko spółka „matka”, lecz również spółka „babka” i kolejne spółki wywierające na nie decydujący wpływ.

W zakresie kar proponowane rozwiązania stanowią podstawę do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców, w przypadku gdy dane naruszenie jest związane z działalnością jego członków. Zgodnie z projektem kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku, prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. W projekcie przewidziano także regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców wzywa on swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary, zaś w przypadku gdy wkłady te nie zostały wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa UOKiK w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, może on żądać uiszczenia zapłaty pozostałej do uiszczenia kwoty kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku.

Ponadto w celu transpozycji przepisów dyrektywy projektowane regulacje przewidują zmianę sposobu ustalania kary przez zastąpienie jej maksymalnego pułapu określonego kwotowo pułapem określonym jako procent obrotu (kara pieniężna nie większa niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary). Ponadto proponuje się wprowadzenie możliwości nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej, w przypadku gdy przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie wykonuje decyzji Prezesa UOKiK.

Zgodnie z propozycjami zawartymi w projekcie Prezes UOKiK, w celu przymuszenia przedsiębiorców do wykonania nałożonych na nich obowiązków, może nałożyć na tych przedsiębiorców, w drodze decyzji, okresową karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5% dziennego średniego obrotu przedsiębiorcy osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary za każdy dzień opóźnienia:

- 1) w wykonaniu określonych decyzji Prezesa UOKiK, stosownych postanowień lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niedozwolonych postanowień wzorców umów oraz koncentracji,
- 2) w wykonaniu żądania Prezesa UOKiK, - w przypadku niestawienia się strony na przesłuchaniu,
- 3) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli,
- 4) w przypadku uniemożliwiania lub utrudniania rozpoczęcia lub przeprowadzenia przeszukania. Proponowanie rozwiązania zakładają, że okresowe kary pieniężne będą nakładane, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Projekt zakłada, że uzasadnienie zarzutów będzie wydawane na etapie wszczęcia postępowania. Zgodnie z propozycją postanowienie o wszczęciu postępowania wymaga uzasadnienia, zawierającego wyjaśnienie zarzutów stawianych przedsiębiorcy oraz informację o zasadach ustalania wysokości kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy. Obowiązek przedstawienia uzasadnienia zarzutów dotyczyć będzie postępowań:

- 1) antymonopolowych w sprawach praktyk ograniczających konkurencję,
- 2) w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- 3) w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz w sprawach nakładania kar pieniężnych.

W procedurze kontroli u przedsiębiorcy oraz przeszukania (do której część przepisów o kontroli ma zastosowanie przez odesłanie) wprowadzono szereg zmian szczegółowych. W celu dostosowania u.o.k.k. do dyrektywy zaproponowano m.in. wpisanie wprost, że kontrolujący może w toku kontroli żądać ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli od pracownika oraz osoby wykonującej czynności w imieniu lub na rzecz kontrolowanego na podstawie innych niż umowa o pracę umów. Dodatkowo, zgodnie z dyrektywą, zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym określone czynności kontrolne mogą być kontynuowane w Centrali lub delegaturze Urzędu, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli. Organ będzie zobowiązany do zawiadomienia kontrolowanego o terminie kontynuowanych czynności kontrolnych, przy czym niestawiennictwo kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej nie wstrzymuje ich przeprowadzenia. Zgodnie z dyrektywą w u.o.k.k. znalazło się wskazanie, że przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, zaś informatyczne nośniki danych, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli. W obecnym przepisie takie uprawnienie przysługiwało kontrolującemu jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Dodatkowo wprowadzona zostanie zmiana w u.o.k.k., wzorowana na przepisach regulujących postępowanie KE w sprawach dotyczących naruszeń art. 101 i art. 102 TFUE, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia (w przypadku polskich przepisów – terminu na wszczęcie postępowania) jest wstrzymany (w projekcie – zawieszony) wraz z podjęciem przez Prezesa UOKiK pierwszych dochodzeniowych czynności w danej sprawie, poprzedzających wszczęcie postępowania.

W projekcie zawarto też regulację określającą zdarzenia, których zaistnienie powoduje ustanie zawieszenia biegu terminu, o którym mowa w art. 93 ust. 1 u.o.k.k. Z kolei proponowany art. 93 ust. 1c u.o.k.k., wzorem art. 25 ust. 4 rozporządzenia 1/2003, wprost przesądza, że zawieszenie biegu ww. terminu obejmuje wszystkich przedsiębiorców, którzy mogą być stronami w danej sprawie. Podmioty, których nie dotyczy czynność dochodzeniowa, nie są informowane o jej

przeprowadzeniu w chwili jej podjęcia, jednak obejmuje je skutek w postaci zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, a wszelkie dowody wskazujące na to, że w chwili wszczęcia postępowania antymonopolowego przedawnienie nie nastąpiło będą dla nich dostępne jako dla stron postępowania.

Planowane wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2.2. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o obligacjach, ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw

Status: Skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu – 3 lutego 2023 r.

Źródło: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2992>

Projekt ustawy przewiduje zmiany w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Zmiany w zakresie funduszy inwestycyjnych służą implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2261 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/65/WE w odniesieniu do stosowania dokumentów zawierających kluczowe informacje przez spółki zarządzające przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (dyrektywa 2021/2261) oraz uporządkowaniu przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, z późn. zm.) w związku z bezpośrednim stosowaniem do oferowania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (rozporządzenie 1286/2014).

Wymogi dotyczące ujawniania informacji są zasadniczo zbieżne w przypadku obu rodzajów dokumentów. Dyrektywa 2021/2261 przewiduje, że inwestorzy indywidualni dokonujący inwestycji w detaliczne produkty zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne (PRIIP) w postaci jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego typu otwartego (UCITS) nie będą otrzymywali, począwszy od dnia 1 stycznia 2023 r., dwóch dokumentów dotyczących tego samego produktu finansowego – dokument zawierający kluczowe informacje został uznany za dokument spełniający wymogi dotyczące kluczowych informacji dla inwestorów. Rozporządzenie 1286/2014 ma zastosowanie wyłącznie do oferowania produktów PRIIP inwestorom indywidualnym, podczas gdy jednostki uczestnictwa funduszy typu UCITS mogą być oferowane również innym inwestorom. Dlatego dyrektywa 2021/2261 przewiduje, że dla inwestorów innych niż inwestorzy indywidualni, spółki inwestycyjne i spółki zarządzające powinny

nadal sporządzać kluczowe informacje dla inwestorów zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, chyba że podejmą one decyzję o sporządzaniu dokumentu zawierającego kluczowe informacje zgodnie z rozporządzeniem 1286/2014. W związku z powyższym od 1 stycznia 2023 r. fundusze inwestycyjne otwarte oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, a także podmioty uczestniczące w oferowaniu jednostek uczestnictwa tych funduszy powinny przekazywać inwestorom indywidualnym kluczowe informacje sporządzone zgodnie z rozporządzeniem 1286/2014. Natomiast od funduszu inwestycyjnego będzie zależało, czy w dalszym ciągu będzie on sporządzał kluczowe informacje dla inwestorów zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, co powoduje konieczność zachowania na poziomie krajowym przepisów odnoszących się do zasad udostępniania kluczowych informacji dla inwestorów oraz ich sporządzania.

Planowane wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (w zakresie zmiany dotyczącej ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi).

2.3. Projekt ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o Centralnej Informacji Emerytalnej

Status: Komisja Prawnicza – 18 stycznia 2023 r.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359503>

Projekt zakłada utworzenie w systemie teleinformatycznym Centralnej Informacji Emerytalnej (CIE), dzięki której obywatele będą mieli kompleksowy wgląd do informacji na temat swoich oszczędności na wszystkich kontach poszczególnych produktów emerytalnych.

CIE będzie przedstawiać użytkownikowi zagregowane informacje o uczestnictwie w systemie emerytalnym opartym na trzech filarach:

- 1) filar publiczny - na który składają się przede wszystkim system powszechny prowadzony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 2) prywatny filar pracowniczy, współtworzony lub tworzony przez pracodawców – na który składają się konta w Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK) oraz w Pracowniczych Programach Emerytalnych (PPE),
- 3) prywatny filar indywidualny – na który składają się Indywidualne Konta Emerytalne (IKE), Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz Otwarte Fundusze Emerytalne (OFE).

W projekcie ustawy zaproponowano, aby PFR Portal PPK utworzył, utrzymywał i rozwijał system CIE. System CIE będzie zintegrowany z Węzłem Krajowym Identyfikacji Elektronicznej, w zakresie uwierzytelnienia użytkowników do narzędzi i usług Systemu CIE.

W proces powstawania CIE zaangażowane będą różne podmioty. Projekt przewiduje następujące zadania poszczególnych uczestników procesu budowy CIE:

- 1) KPRM (dział informatyzacja): integracja systemu CIE z serwisem internetowym gov.pl i publiczną aplikacją mobilną, integracja z Węzłem Krajowym Identyfikacji Elektronicznej (WK) w zakresie uwierzytelnienia użytkownika CIE, dostęp i wymiana informacji pozyskanych z rejestrów publicznych (SRP),
- 2) ZUS i KRUS: udostępnianie informacji o kontach i subkontach ubezpieczonych, działania informacyjne i promocyjne systemu CIE, które związane są z działalnością ZUS i KRUS,
- 3) PFR i podmiot grupy PFR (zwłaszcza spółka PFR Portal PPK): opracowanie architektury, uruchomienie i wdrożenie infrastruktury informatycznej systemu CIE (poza zadaniami wykonywanymi przez inne instytucje), koordynacja działań między instytucjami systemu CIE, budowa i utrzymywanie baz danych, wdrożenie usług oferowanych w systemie CIE,
- 4) Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe oraz agenci transferowi: integracja i cykliczne zasilanie systemu CIE informacjami emerytalnymi, wymiana lub pośredniczenie w wymianie informacji (agenci transferowi) z systemem CIE.

Planowane wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (z wyjątkami).

2.4. Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Status: Skierowany do komisji – 13 stycznia 2023 r.

Źródło: <https://www.senat.gov.pl/prace/proces-legislacyjny-w-senacie/inicjatywy-ustawodawcze/inicjatywa,223.html>

Projektowane Projekt ustawy opracowano w związku z realizacją rekomendacji Senackiego Zespołu do spraw Spółki GetBack S.A. i uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie ustaleń poczynionych przez Senacki Zespół do spraw Spółki GetBack S.A.

W trakcie prac Senackiego Zespołu do spraw Spółki GetBack S.A. zidentyfikowano mankamenty obowiązującego prawa w zakresie bezpieczeństwa rynku finansowego oraz integralności nadzoru finansowego. Przepisy mają na celu ograniczenie ryzyka zaistnienia nieuczciwych praktyk rynkowych na skutek działalności przedsiębiorców uczestniczących w emitowaniu i oferowaniu obligacji korporacyjnych inwestorom nieprofesjonalnym.

Jedną ze zmian jest oddzielenie wykonywania czynności rewizji finansowej i usług doradztwa podatkowego (art. 1 pkt 1 projektu). Oddzielenie wykonywania czynności rewizji finansowej od usług doradztwa podatkowego ma służyć – w ocenie projektodawcy – ochronie interesu publicznego oraz zapewnieniu transparentności i zaufania do podmiotów rynku finansowego.

W projekcie przewiduje się również przyznanie Komisji Nadzoru Finansowego dodatkowych kompetencji związanych z audytem. Komisji uzyska uprawnienia do:

- 1) kontroli procesu audytu w jednostkach zainteresowania publicznego (w przypadku podejrzenia manipulacji bilansowej);
- 2) kontroli sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego;
- 3) żądania zmiany firmy audytorskiej, świadczącej usługi atestacyjne lub usługi pokrewne na rzecz jednostki zainteresowania publicznego.

Planowane wejście w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2.5. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 stycznia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu krajowych stanowisk i funkcji publicznych będących eksponowanymi stanowiskami politycznymi

Status: Uzgodnienia – 12 stycznia 2023 r.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12368255>

Projekt rozporządzenia zawiera zmiany, które obejmują uchylenie w § 2 pkt 9 (tj. usunięcie z wykazu krajowych stanowisk i funkcji publicznych będących eksponowanymi stanowiskami politycznymi posła do Parlamentu Europejskiego). Ponadto proponuje się w § 2 w pkt 12 zmianę polegającą na użyciu pojęcia „przewodniczący Trybunału Stanu” w miejsce dotychczasowego pojęcia „sędzia Trybunału Stanu” i w konsekwencji uzupełnienie krajowego wykazu stanowisk i funkcji publicznych będących eksponowanymi stanowiskami politycznymi o „zastępcę przewodniczącego Trybunału Stanu” i „członka Trybunału Stanu”.

Planowane wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (PPK) wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest informacja o wartości aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (PPK) wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/aktualnosci?articleId=79139&p_id=18

3.1.2. Dane miesięczne OFE – grudzień 2022 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane miesięczne OFE za grudzień 2022 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/?articleId=80903&p_id=18

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych

W serwisie internetowym PFR Portal PPK dostępny jest Biuletyn Pracowniczych Planów Kapitałowych za styczeń 2023 roku.

Źródło: <https://www.mojeppk.pl/pliki/repozytorium-plikow/materialy-do-pobrania/pdf/Biuletyn-PPK-1-2023.pdf>

3.3. PFR Portal PPK: PPK w praktyce – Poradnik PPK dla kadr i płac

W serwisie internetowym PFR Portal PPK dostępny jest poradnik PPK dla kadr i płac (wydanie V).

Źródło: <https://www.mojeppk.pl/pliki/repozytorium-plikow/materialy-do-pobrania/pdf/Poradnik-dla-kadr-i-plac-012023.pdf>

3.4. KPRM: Nowelizacja Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa

Na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dostępna jest informacja o projekcie ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-krajowym-systemie-cyberbezpieczenstwa-oraz-ustawy-prawo-telekomunikacyjne-poprzedni-titul-projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-krajowym-systemie-cyberbezpieczenstwa-ustawy-prawo-telekomunikacyjne-oraz-ustawy-ordynacja-podatkowa2>

3.5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego (DORA)

27 grudnia 2022 w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zostało opublikowane Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego (DORA). DORA ma na celu zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa poprzez aktualizację dotychczasowych przepisów związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem operacyjnym podmiotów rynku finansowego.

Źródło: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ%3AL%3A2022%3A333%3AFULL&from=PL>

3.6. UOKiK: Prezes UOKiK sprawdza, jak rynek dostosował się do nowych przepisów wynikających z implementacji dyrektywy Omnibus

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje o monitorowaniu praktyk dotyczących wdrożenia nowych przepisów wynikających z dyrektywy Omnibus.

Źródło: https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=19234&news_page=1

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl
